

Una escena del film *Shakespeare in Love*, que ofereix un retrat completament diferent de la personalitat de Shakespeare del de l'obra de Jordi Mata.

Shakespeare i Marlowe, amants

PERE PUIG

• La personalitat i les obres de William Shakespeare, el més gran dramaturg de tots els temps, han estat objecte des de fa més d'un segle de discussions més o menys erudites, a partir d'hipòtesis i estudis que discuteixen no solament l'atribució de determinades obres sinó, fins i tot, l'existència de Shakespeare com a autor. Diversos personatges de l'època han estat candidats a ocupar, des de l'ombra, el seu lloc: el filòsof Francis Bacon, el dramaturg Christopher Marlowe, un col·lectiu de dramaturgs, diversos membres de la noblesa elisabethiana... El desig de conèixer més a fons un autor fascinant amb una vida que està poc documentada, i la sospita que una persona que no havia estudiat a la universitat difícilment podia haver adquirit els coneixements de filosofia i d'història que Shakespeare demostra en les seues grans tragèdies, han estat els motors que han impulsat teories i especulacions de tota mena. Jordi Mata (Barcelona,

L'editorial Columna ha publicat **La segona mort de Shakespeare**, l'obra amb què Jordi Mata va guanyar el premi Nèstor Luján de novel·la històrica 1999

1966) ha estirat el fil de la llegenda segons la qual les obres de Shakespeare van ser escrites per Marlowe —el brillant dramaturg, autor d'*Eduard II*, *El jueu de Malta*, *El gran Tamerlà* i *Doctor Faustus*, que va morir assassinat en estranyes circumstàncies el 1593—, per a construir una novel·la històrica, en què es barregen l'espionatge, el teatre i les passions amoroses.

La segona mort de Shakespeare, publicada per l'editorial Columna, va merèixer el premi Nèstor Luján de novel·la històrica de 1999. La trama de la novel·la transcorre a Londres, en dues etapes: 1593, en una ciutat castigada per la pesta i les lluites pel poder entre catòlics i protestants, i vint anys després, quan Shakespeare ja és un conegut autor i director teatral, però Marlowe en-

cara és una ombra que es mou d'incògnit pels carrers de Londres. El passat de Marlowe, espia a més de dramaturg, que va haver de simular el seu propi assassinat per a desaparèixer i salvar la vida d'un complot, transforma novament la vida dels dos personatges. En la ficció de Jordi Mata, Christopher Marlowe i William Shakespeare estan units no solament pel seu ofici sinó per una relació sentimental: «Totes les hipòtesis que em serveixen per a construir la història de la novel·la *La segona mort de Shakespeare* no em serveixen per a explicar el lligam que podia haver existit entre tots dos, per a fer possible que l'un escrivís les obres i l'altre les signés. Que es conegien, és gairebé segur, i fins i tot és probable que escrivissin junts una tragèdia —afirma Jordi Mata—. Marlowe era homosexual. Shakespeare no era aliè tampoc al tema, tal com fan pensar els seus sonets. El fet de crear una relació entre tots dos dona coherència a la meua història i la fa més semblant.»

Quasi tants premis com obres

La trajectòria com a escriptor de Jordi Mata està directament lligada a l'obtenció de premis literaris des que l'any 1985 es va adjudicar el de narrativa Mecanoscrit per a escriptors inèdits. Després ha rebut, entre d'altres guardons, L'Encobert de Xàtiva, l'Antoni de Bofarull de Reus, el Ciutat d'Elvissa i, des de 1995, alguns dels més importants de l'àmbit de la llengua catalana: el premi Ciutat d'Alzira 1995, amb *Reines i peons*; al premi Sant Jordi 1996, amb *El misteri de Berlin*; el premi

Joanot Martorell 1996, amb *La compassió del dimoni*, i el premi Nèstor Luján de novel·la històrica, amb *La segona mort de Shakespeare*. En l'obra amb què va obtenir el Sant Jordi, *El misteri de Berlin*, també construïa una trama de ficció a partir de personatges i esdeveniments històrics: el relat d'una conjura ordira per Adolf Hitler i l'alta jerarquia del Tercer Reich amb l'objectiu de segrestar Marlene Dietrich i utilitzar-la com a instrument de propaganda internacional del seu règim. / P.P.